

תרומות חברות ציבוריות בישראל

1 הקדמה ורקע

1

2 מסצאים עיקריים

2

3 פירוט התורמות המובילות לפי ענף כלכלי

3

4 השוואת דפוסית התרומה בין ענפי הכלכלה השונים

4

הקדמה ורקע

המכון למשפט ופילנתרופיה

המכון למשפט ופילנתרופיה פועל בפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב לפיתוח מחקר, הוראה והכשרה לקידום פילנתרופיה בישראל, ולשילוב מיטבי של פילנתרופיה במדיניות החברתית והכלכלית בישראל. שאלת המפתח שלנו היא "מה תפקידו של מימון פרטי (תרומות) בקידום החברה בישראל?" בהקשר זה אנו חוקרים למשל כיצד מאפיינים של ישראליות באים לידי ביטוי בעשייה פילנתרופית, מהם החסמים המשפטיים שיש להסיר על מנת לעודד תרומות פילנתרופיות בישראל, באילו תנאים מצויה הפילנתרופיה בהלימה עם עקרונות של צדק, מה הקשר בין פילנתרופיה והשקעות אימפקט ועוד.

מעלה

מעלה הוא ארגון גג של כ-110 חברות מהמובילות במשק הישראלי, הפועל לקידום נושאים של אחריות תאגידית ולפיתוח הסטנדרטים של ניהול אחראי בישראל.

מאז נוסד ב-1998, מעלה (ע.ר) פיתח סט ייחודי של כלים וידע בתחום הסטנדרטים הוולונטאריים של האחריות התאגידית בישראל במטרה להגביר את ההשפעה החיובית של עסקים על החברה והסביבה. תהליכי עבודה אלו זוכים לרמה גבוהה של לגיטימציה ואמון מצד המגזרים העסקי, החברתי והממשלתי. הפלטפורמות הייחודיות של מעלה כוללות בין היתר רשת עמיתים לומדת, אשר לאורך השנים הוכיחה עצמה ככלי אפקטיבי לפיתוח והטמעה של נושאים חברתיים בעסקים כגון רתימת מעסיקים להגברת גיוון בתעסוקה. זאת לצד דירוג מעלה המהווה את הדירוג היחידי לאחריות תאגידית של חברות בישראל וזוכה לרמה גבוהה של אמון ולגיטימציה כמסגרת להגדרת סטנדרטים וולונטריים בתחום האחריות התאגידית.

ממצאים עיקריים

א. נתונים כלליים: תרומת חברות ציבוריות, 2019

נתונים עיקריים	2019	2018
סה"כ התרומה במיליוני ₪	₪360	₪340
שיעור תרומות כספיות	93%	88%
שיעור תרומות בשווה כסף	7%	12%
מספר חברות שנסקרו	425	424
מספר חברות תורמות	215	222
חברות שלא תרמו או לא דיווחו על תרומה	159	155
חברות דואליות	51	47
מספר חברות בהפסד אשר תרמו	35	37

ב. חציון אחוז התרומה מהרווח לפני מס, 2019

חציון אחוז תרומה	מספר חברות	
0.35%	215	כלל החברות הציבוריות התורמות
0.49%	35	מדד ת"א 35
0.79%	33	מדד ת"א מעלה ESG
0.91%	223	חברות גלובאליות על פי CECF

ג. החברות המובילות בתרומה, 2019 (בכסף ושווה כסף) הנתונים הם במיליוני ₪ תנאים: תרומה מעל 6 מיליון ₪ וגם אחוז תרומה מעל 0.5%

אחוז התרומה מהרווח	סה"כ תרומה	תרומה בשווה כסף	תרומה בכסף	החברות המובילות בתרומה
0.9%	₪ 48.0	-	48.0	לאומי
1.4%	₪ 43.9	-	43.9	פועלים
1.4%	₪ 30.5	4.6	25.9	ICL
0.6%	₪ 19.1	-	19.1	מזרחי טפחות
0.6%	₪ 14.1	-	14.1	עזריאלי קבוצה
0.5%	₪ 13.0	2.2	10.8	דיסקונט
1.6%	₪ 12.5	7.7	4.8	שטראוס
2.0%	₪ 11.5	1.5	10.0	הראל השקעות
1.6%	₪ 6.9	1.3	5.6	בזק
*1.5%	₪ 873.8	861.0	12.8	טבע

* אחוז התרומה הוא מהמחזור הכספי של החברה ולא מהרווח לפני מס, בשל העובדה ששנת 2019 הסתיימה בהפסד.

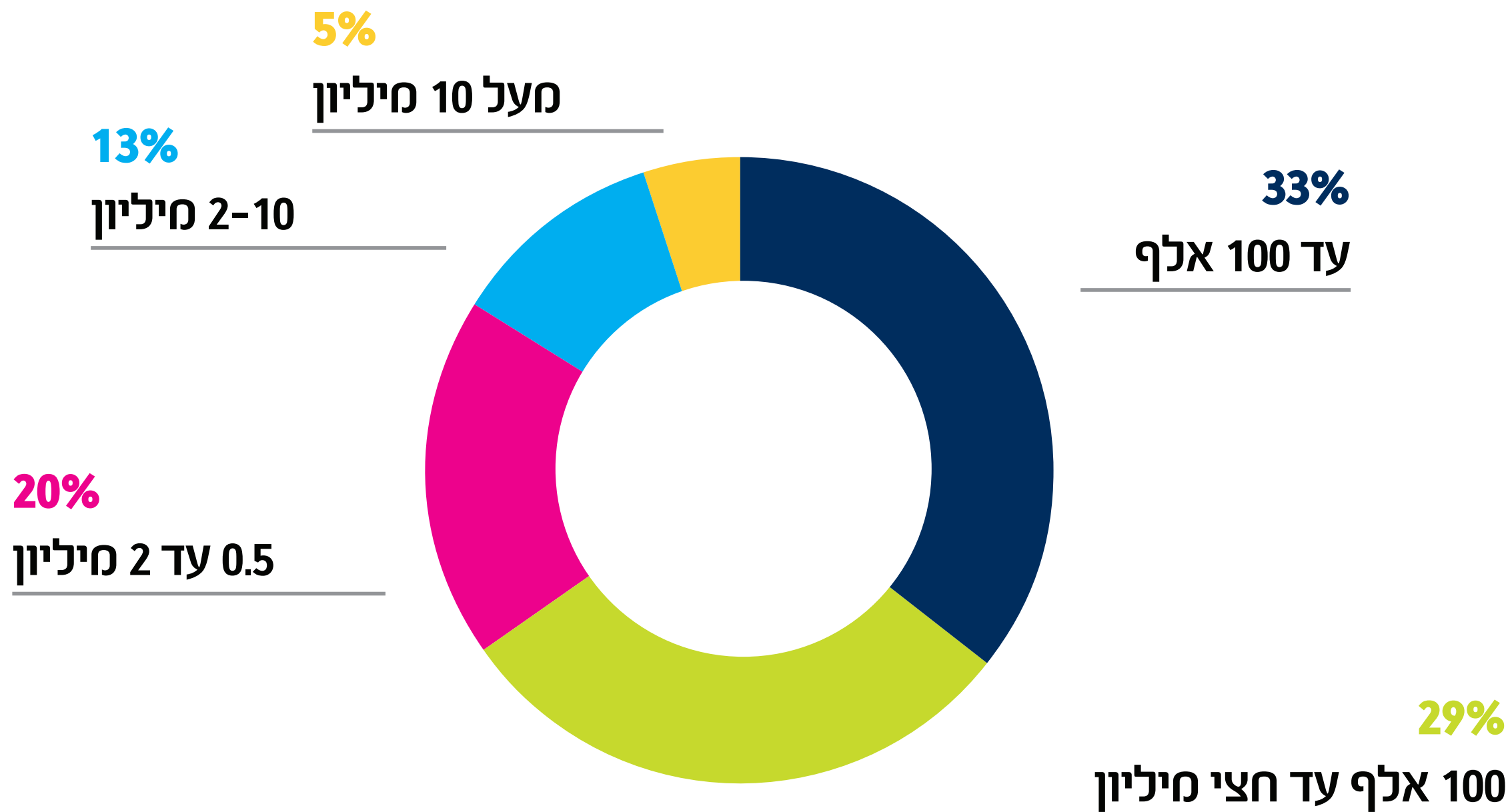

ד. חברות שהגדילו את היקף התרומה ב-25% ומעלה הנתונים הם במיליוני ש"ח תנאים: תרומה גדלה ב-25% ו/או בחצי מיליון ש"ח ויותר

שנינו במיליוני ש"ח	שנינו באחוזים	תרומה 2018	תרומה 2019	החברות המובילות בתרומה
6.6	16%	41.4	48.0	לאומי
1.9	5%	42.0	43.9	פועלים
2.8	10%	27.7	30.5	ICL
8.6	81%	10.5	19.1	מזרחי טפחות
2.4	22%	10.6	13.0	דיסקונט א
0.5	4%	12.0	12.5	שטראוס
2.6	29%	8.9	11.5	הראל השקעות
1.2	15%	8.0	9.2	מגדל ביטוח
2.5	41%	6.0	8.4	אל על
0.7	13%	5.6	6.3	אלוני חץ
0.8	16%	5.0	5.8	וילאר
1.6	43%	3.7	5.3	ביג
2.0	154%	1.3	3.3	צור
0.8	36%	2.2	3.0	כלל עסקי ביטוח
1.0	57%	1.8	2.8	דיסקונט השקעות

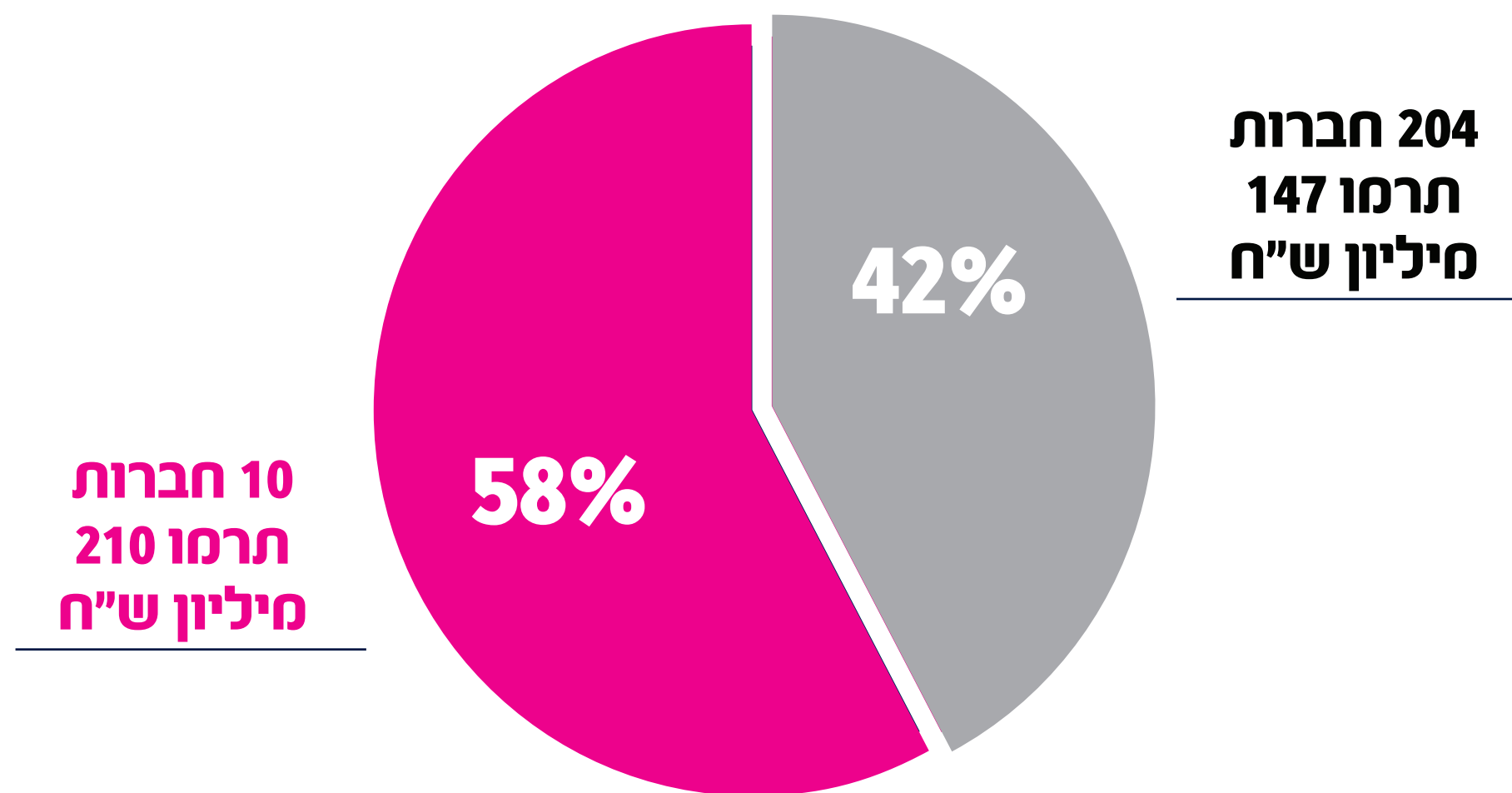

ה. התפלגות החברות התורמות לפי טווח תרומה, 2019

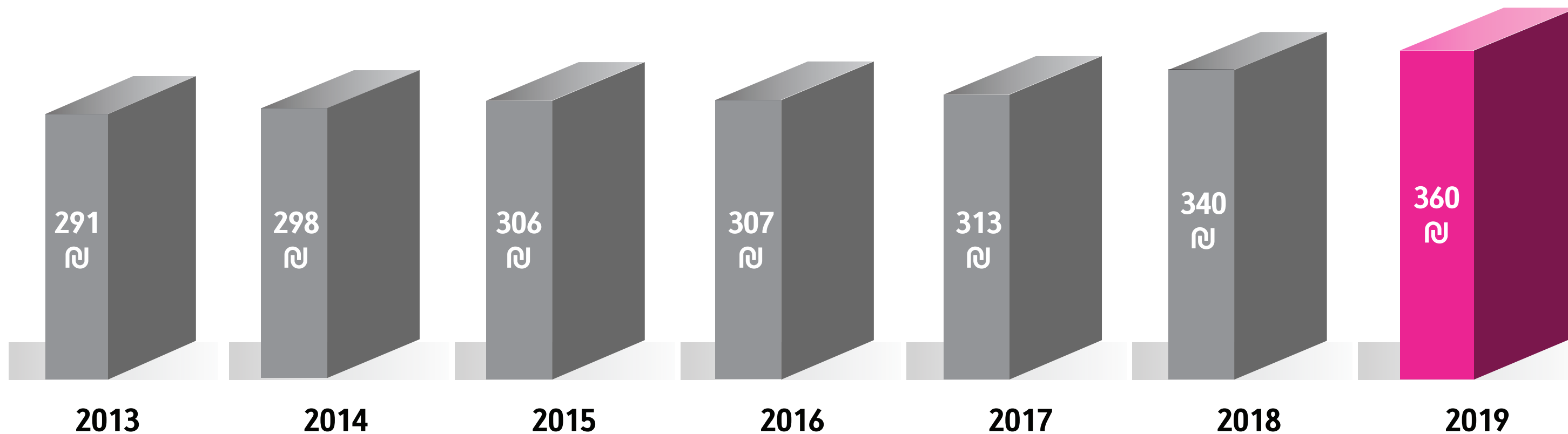

1. משקל 10 החברות התורמות הגדולות מסך התרומות, 2019

ה. סה"כ תרומות החברות ציבוריות לפי שנים במיליוני ₪

פירוט התורמות המובילות לפי ענף כלכלי

א. ביטוח

עשר החברות הגדולות	סכום תרומה באלפי ₪	אחוז תרומה סהריווח
הראל השקעות	₪ 11,450	2.0%
מגדל ביטוח	₪ 9,200	0.0%
בינלאומי	₪ 3,000	0.2%
אידיאיי ביטוח	₪ 2,200	0.7%
הפניקס	₪ 1,189	0.5%
סנורה סב החז	₪ 749	0.1%
איילון-ס	₪ 429	1.7%

ב. בנקים

אחוז תרומה מהרווח	סכום תרומה באלפי ₪	עשר החברות הגדולות
0.9%	₪ 48,000	לאומי
1.4%	₪ 43,900	פועלים
0.6%	₪ 19,100	מזרחי טפחות
0.5%	₪ 13,004	דיסקונט
0.2%	₪ 3,000	בינלאומי
0.4%	₪ 1,000	אגוד

ג. השקעה ואחזקות

אחוז תרומה מהרווח	סכום תרומה באלפי ₪	עשר החברות הגדולות
0.6%	₪ 3,300	צור
0.0%	₪ 2,830	דיסקונט השקעות
0.0%	₪ 3,143	דלק קבוצה*
22.9%	₪ 2,581	מבטח שמיר
0.3%	₪ 2,114	ערד
0.3%	₪ 1,835	אלקו
0.1%	₪ 1,800	חברה לישראל
0.3%	₪ 771	הכשרה לישראל
0.2%	₪ 718	אלקטרה
1.7%	₪ 611	לפידות

* שנת 2019 הסתיימה בהפסד

ד. חיפוש נפט וגז

אחוז תרומה מהרווח	סכום תרומה באלפי ₪	עשר החברות הגדולות
0.8%	₪ 1,470	א.ו.פי.סי
0.0%	₪ 460	פז נפט
12.6%	₪ 268	לפידות חלץ יהש
0.1%	₪ 158	דור אלון
0.2%	₪ 1,50	כהן פיתוח
0.0%	₪ 1,18	אלון גז

ה. טכנולוגיה

אחוז תרומה מהרווח	סכום תרומה באלפי ₪	עשר החברות הגדולות
0.0%	₪ 1,400	מכון לחקר האינטרנט
0.6%	₪ 1,297	מטריקס
0.4%	₪ 495	מלם תים
2.6%	₪ 441	מהדרין-ס
0.4%	₪ 439	וואן טכנולוגיות
0.2%	₪ 366	חילן
0.3%	₪ 225	אנרג'יקס
0.0%	₪ 196	רובוגרופ
0.1%	₪ 176	מיטרוניקס
0.4%	₪ 175	סינאל

1. מסחר ושירותים

עשר החברות הגדולות	סכום תרומה באלפי ₪	אחוז תרומה מהרווח
בזק	6,900 ₪	1.6%
שופרסל	5,000 ₪	1.6%
רמי לוי	3,651 ₪	2.6%
קרסו	2,700 ₪	1.6%
יוחננוף	1,996 ₪	2.0%
פתאל החזקות	1,763 ₪	3.1%
דן מלונות	1,300 ₪	0.8%
דלק רכב	1,102 ₪	0.2%
בריטאג	935 ₪	4.8%

ז. נדל"ן ובינוי

אחוז תרומה מהרווח	סכום תרומה באלפי ₪	עשר החברות הגדולות
0.6%	₪ 14,100	עזריאלי קבוצה
1.6%	₪ 6,397	אלרוב נדלן
0.3%	₪ 6,300	אלוני חץ
2.0%	₪ 5,800	וילאר
0.7%	₪ 5,288	ביג
0.3%	₪ 4,100	גזית גלוב
0.3%	₪ 2,000	גב ים
0.1%	₪ 2,000	אחות
2.6%	₪ 1,800	נכסים ובנין
0.2%	₪ 1,619	ישרס

ה. שירותים פיננסיים

אחוז תרומה מהרווח	סכום תרומה באלפי ₪	עשר החברות הגדולות
3.8%	₪ 5,326	אלטשולר שחם גמל
1.4%	₪ 2,000	מיטב דש
0.5%	₪ 1,500	ישראכרט
0.9%	₪ 896	איביאי בית השק
0.3%	₪ 126	מור השקעות
0.2%	₪ 82	אופל בלאנס
0.2%	₪ 60	פועלים איביאי
0.1%	₪ 21	אנליסט

ט. תעשייה

אחוז תרומה מהרווח	סכום תרומה באלפי ₪	עשר החברות הגדולות
הפסד	₪ 873,775	טבע
1.4%	₪ 30,450	ICL
אין נתוני רווח	₪ 16,100	פריגו
1.6%	₪ 12,500	שטראוס
1.5%	₪ 3,074	סנו
0.9%	₪ 2,013	דלתא
0.7%	₪ 1,998	פוקס
0.0%	₪ 1,541	שמן תעשיות
0.0%	₪ 1,071	קסטרו
0.2%	₪ 791	שפיר הנדסה

השוואת דפוסים התרוסה בין ענפי הכלכלה השונים

א. התפלגות תרומות חברות ציבוריות לפי ענף הנתח היחסי של כל ענף עסקי מתוך סך התרומות בישראל

ענף	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ביומד	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
ביטוח	4%	5%	7%	6%	7%	7%	8%
בנקים	35%	34%	33%	36%	34%	32%	36%
השקעה ואחזקות	6%	6%	6%	5%	7%	7%	6%
חיפוש נפט וגז	0%	0%	0%	0%	0%	1%	1%
טכנולוגיה	2%	4%	1%	4%	2%	4%	2%
מסחר ושירותים	15%	14%	16%	11%	14%	13%	12%
נדל"ן ובינוי	20%	20%	18%	22%	20%	18%	18%
שירותים פיננסיים	1%	1%	1%	1%	1%	1%	3%
תעשייה (ללא טבע)	17%	16%	18%	15%	14%	17%	17%
סה"כ	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

ב. אחוז התרומה מהרווח לפי ענף - חציון החברות התורמות

ענף	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ביומד	0.0%	0.0%	0.2%	0.2%	0.0%	0.0%	0.0%
ביטוח	0.4%	0.7%	1.0%	1.1%	0.6%	0.8%	0.7%
בנקים	0.6%	0.7%	0.6%	0.7%	0.5%	0.5%	0.5%
השקעה ואחזקות	0.2%	0.4%	0.6%	0.2%	0.2%	0.3%	0.3%
חיפוש נפט וגז	0.0%	0.0%	0.0%	0.2%	0.0%	0.2%	0.2%
טכנולוגיה	0.6%	0.6%	0.3%	0.3%	0.5%	0.4%	0.3%
מסחר ושירותים	0.8%	0.9%	0.7%	0.4%	0.3%	0.5%	0.6%
נדל"ן ובינוי	0.3%	0.2%	0.1%	0.4%	0.3%	0.3%	0.3%
שירותים פיננסיים	0.4%	0.5%	0.5%	0.9%	0.4%	0.5%	0.3%
תעשייה (ללא טבע)	0.6%	0.4%	0.4%	0.4%	0.4%	0.5%	0.5%